

NEWSLETTER

ПРАВОВИЙ ВІСНИК

25 КВІТНЯ 2018

ЗМІСТ

Валютне законодавство	Актуальні правила валютного регулювання	2
	Іноземні інвестори зможуть отримати дивіденди за попередні роки	2
Комерційна діяльність	В Україні запрацює нова система контролю якості та безпеки харчових продуктів	3
	Змінено законодавство у сфері будівництва й експлуатації автомобільних доріг	4
Міграційне законодавство	Збільшено штрафи за порушення з боку іноземців правил перебування в Україні	6

ВАЛЮТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Актуальні правила валютного регулювання

Відповідно до Постанови № 410 «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» від 13 грудня 2016 року, з урахуванням змін, внесених Постановою Правління Національного банку України № 31 від 29 березня 2018 року, в Україні діють такі тимчасові обмеження на грошово-кредитному та валютному ринках:

- обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті на користь юридичних осіб на рівні 50%;
- ліміт купівлі валюти готівкою для фізичних осіб на рівні 150 тис. грн. в день;
- заборона на здійснення розрахунків готівкою за участю фізичних осіб понад 50 тис. грн. в день;
- обмеження строку розрахунків за операціями з експорту й імпорту товарів на рівні 180 днів;
- обмеження дострокового погашення кредитів від нерезидентів;
- строк резервування гривні для купівлі іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку на рівні одного дня;
- обмеження взаємозаліку вимог за експортними договорами.

Що стосується репатріації дивідендів, то відповідно до Постанови № 410 щомісячний ліміт на виплату іноземним інвесторам дивідендів за корпоративними правами/акціями за період до 2017 року складає 7 млн. дол. США.

Відповідно до рішення Правління Національного банку України від 2 березня 2018 року розмір облікової ставки встановлено на рівні 17% річних.

На сьогодні у Верховній Раді України розглядають проект Закону України «Про валюту», прийняття якого матиме значний вплив на реформування валютного законодавства.

Іноземні інвестори зможуть отримати дивіденди за попередні роки

3 березня 2018 року набула чинності Постанова НБУ №19 від 1 березня 2018 року «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України». Іноземним інвесторам надано можливість отримати дивіденди за корпоративними правами та акціями, нарахованими за попередні роки, також достроково погашати зовнішні кредити і позики в іноземній валюті.

Відтепер українські компанії зможуть виплачувати іноземним інвесторам дивіденди в іноземній валюті на суму до 7 мільйонів доларів США (або еквівалент в іншій іноземній валюті) на місяць незалежно від періоду, за який нараховано ці дивіденди. Раніше для дивідендів за 2014-2016 роки був встановлений ліміт перерахування до 5 мільйонів доларів США на місяць, а для дивідендів за період до 2013 року включно – не більше 2 мільйонів доларів США на місяць.

Також, НБУ розширив перелік операцій компаній, на які не поширюється вимога щодо обов'язкового продажу валютних надходжень. Зокрема, вимога про обов'язковий продаж 50% валютної виручки не застосовуватиметься до засобів, залучених компанією-резидентом у формі зовнішніх кредитів або позик для виконання власних боргових зобов'язань в іноземній валюті перед нерезидентами або уповноваженими банками за іншими кредитами або позиками.

Крім того, Нацбанк розширив можливості дострокового погашення зовнішніх кредитів і позик в іноземній валюті. Тепер резиденти-позичальники зможуть здійснювати дострокове погашення кредитів і позик у межах щомісячного ліміту 2 мільйонів доларів США для одного резидента-позичальника за кредитними угодами / договорами позик, що обслуговуються в межах одного уповноваженого банку.

КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

В Україні запрацює нова система контролю якості та безпечності харчових продуктів

4 квітня 2018 року набирає чинності Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» від 18 травня 2017 року. Закон прийнятий із метою гармонізації законодавства України щодо державного контролю за безпечністю та якістю харчових продуктів до Регламентів ЄС №854/2004, № 882/2004, № 669/2009 та Директиви Ради ЄС № 97/78/ЄС.

Закон вводить низку нововведень, зокрема, щодо порядку, підстав та оформлення перевірки операторів ринку харчових продуктів, впроваджується механізм контролю з боку громадськості та оновлюється розмір і підстави штрафних санкцій за порушення законодавства у сфері якості та безпечності харчових продуктів.

Основним нововведенням Закону є ризик-орієнтований підхід до перевірок операторів ринку, який означає, що чим нижчий рівень ризику діяльності оператора ринку, тим нижча частота перевірок із боку контролюючого органу. Підприємства перевірятимуть залежно від ступеню ризику їх діяльності для життя та здоров'я людей, а ступінь такого ризику оцінюватиметься за критеріями, встановленими нормативним актом Кабінету Міністрів України. Прикладом такого акту є Постанова КМУ від 17 червня 2015 року № 402, якою затверджені критерії оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності, яка підлягає державному ветеринарно-санітарному контролю та нагляду, і визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною ветеринарною та фітосанітарною службою України.

На відміну від попереднього порядку, за яким підприємства попереджали про проведення перевірки заздалегідь, за новим Законом заходи державного контролю здійснюватимуться без попередження (повідомлення) оператора ринку, крім як аудиту та інших випадків, коли таке попередження є необхідною умовою

забезпечення ефективності державного контролю. Крім цього, Закон вимагає застосування Акту державного контролю під час аудиту та інспектування операторів ринку. Інспектори Державної служби з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів здійснюватимуть перевірки з Актом, який міститиме вичерпну кількість питань, унеможливить перевірку тих питань, які не будуть зазначені в Акті державного контролю, та буде заздалегідь відомим підприємствам.

За порушення у сфері якості продукції Закон встановлює нові розміри санкцій. Загалом, розмір штрафу, залежно від порушення, сягатиме від 10 до 50 мінімальних заробітних плат (станом на 1 квітня 2018 року розмір мінімальної заробітної плати становить 3 723 грн.) для юридичних осіб, та від 6 до 40 мінімальних заробітних плат – для фізичних осіб-підприємців. Так, наприклад, у разі виявлення на виробництві факторів, що становлять небезпеку життю і здоров'ю людей, інспектор ухвалює рішення про тимчасове припинення виробництва й обігу харчових продуктів. В разі невиконання, несвоєчасного виконання рішення головного державного інспектора про тимчасове припинення виробництва та обігу харчових продуктів, на юридичну особу накладається штраф у розмірі 50 мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб-підприємців – у розмірі 40 мінімальних заробітних плат.

Ще одне нововведення цього Закону стосується обов'язку інспектора замість накладення штрафу за деякі правопорушення видати припис щодо усунення порушень законодавства про якість продукції. Так, наприклад, якщо оператор ринку вперше за 3 роки здійснює виробництво та/або обіг харчових продуктів або кормів з використанням незареєстрованої потужності або використовує незареєстровані об'єкти санітарних заходів або кормових добавок, інспектор замість накладати штраф видає оператору ринку припис щодо усунення порушень законодавства про харчові продукти та корми без оформлення відповідного протоколу.

Змінено законодавство у сфері будівництва та експлуатації автомобільних доріг

25 березня 2018 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері будівництва та експлуатації автомобільних доріг» (далі за текстом – «Закон»), що був прийнятий 27 лютого 2018 року. Зміни спрямовані на вдосконалення законодавчого регулювання будівництва й експлуатації автомобільних доріг загального користування державного значення на умовах концесії.

Слід зазначити, що до цього часу в чинному законодавстві існували проблеми, на вирішення яких і є завданням прийнятого Закону, зокрема:

- не було встановлено достатніх гарантій для суб'єктів підприємницької діяльності;

- не було чітко розмежовано повноваження органів державної влади, які уповноважені на прийняття рішень, пов'язаних з визначенням об'єктів концесії та проведення концесійного конкурсу.

Тепер, після внесення змін до Законів «Про концесії», «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг», «Про автомобільні дороги», «Про джерела фінансування дорожнього господарства України», «Про відчуження земельних ділянок інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» передбачається, що:

- на умовах концесії для будівництва та експлуатації можуть передаватися дороги загального користування державного значення. Але при цьому платні автомобільні дороги загального користування залишаються у державній власності, не підлягають приватизації, щодо них не можуть вчинятися дії, наслідком яких може бути відчуження доріг із державної власності;
- після прийняття рішення щодо будівництва та експлуатації автомобільних доріг, які можуть бути надані у концесію, органам виконавчої влади заборонено вчиняти будь-які дії щодо надання земельних ділянок, передбачених для будівництва та експлуатації цих автомобільних доріг, у користування та/чи власність громадян або юридичних осіб;
- Кабінет Міністрів України приймає рішення щодо проведення концесійного конкурсу, в якому, зокрема, зазначаються технічні параметри автомобільної дороги, базові фінансові показники надання автомобільної дороги в концесію, граничний строк, на який надається концесія, граничний розмір компенсацій концесіонеру, маршрут альтернативного безоплатного проїзду. При цьому альтернативний безоплатний проїзд транспортних засобів автомобільними дорогами забезпечується протягом усього строку використання платної автомобільної дороги;
- Кабінет Міністрів України визначає максимальний розмір плати за разовий проїзд автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, що сплачується з урахуванням рівня інфляції;
- за певних умов концесіодавець надає компенсацію концесіонеру;
- автомобільні дороги (їхні ділянки) відносять до розряду платних лише за умови їхнього суттєвого вдосконалення та забезпечення альтернативного проїзду транспортних засобів безоплатними автомобільними дорогами;
- у разі, якщо відчужується частина земельної ділянки для будівництва, капітального ремонту, реконструкції та обслуговування доріг, мостів, естакад та об'єктів, необхідних для їх експлуатації, можливість раціонального використання решти її площі за цільовим призначенням визначає власник, і на вимогу власника відчуженню підлягає вся земельна ділянка;
- рішення відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування про викуп земельної ділянки інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, для будівництва, капітального ремонту, реконструкції та обслуговування доріг, мостів, естакад та об'єктів, необхідних для їх експлуатації, має необмежений строк дії.

Компенсація концесіонеру передбачена Законом за таких умов:

- право на компенсацію частини недоотриманого доходу, розмір якого передбачається концесійним договором;
- компенсація сплачується концесіонеру в разі, якщо за результатами звітного року сума річного доходу, отриманого концесіонером від експлуатації об'єкта концесії, є меншою за заплановану суму такого річного доходу;
- розмір компенсації визначається за результатами звітного року і не може перевищувати 15 відсотків від запланованого доходу за відповідний рік згідно з умовами договору.

Планується, що реалізація положень Закону сприятиме створенню умов для залучення інвестицій у галузь і країну загалом для будівництва та експлуатації автомобільних доріг загального користування державного значення, а також дозволить забезпечити належне утримання та своєчасний ремонт таких доріг і покращити їхній технічний стан.

МІГРАЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Збільшено штрафи за порушення з боку іноземців правил перебування в Україні

27 лютого 2018 року Верховна Рада прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави». Закон збільшив розміри штрафів за порушення іноземцями правил перебування в Україні, передбачив штрафи за порушення іноземцями заборони в'їзду до України та за порушення порядку перетину лінії розмежування в зоні АТО, а також збільшив штрафи за порушення правил перетину українського державного кордону.

Закон передбачає збільшення штрафів за опір прикордонникам і представникам громадських організацій, які охороняють кордон. Зокрема, за злісну непокору законному розпорядженню або вимозі військовослужбовця або працівника ДПСУ під час виконання ним службових обов'язків, коли він охороняє кордон, передбачено штраф від 850 до 1 700 гривень (раніше – від 85 до 170 гривень). За повторне порушення або вчинення порушення групою осіб передбачено штраф від 1 700 до 5 100 гривень (раніше – від 170 до 340 гривень).

Також, Закон передбачає штрафи за порушення правил перебування в Україні і транзитного проїзду її територією з боку іноземців. Тепер штрафи складатимуть від 1 700 до 5 100 гривень (зараз від 510 до 850 гривень). Таке збільшення штрафів передбачено і за недотримання встановленого порядку реєстрації або за проживання в Україні за недійсними чи простроченими документами, а також за порушення встановленого терміну перебування в Україні.

За порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповані території передбачається штраф від 3 400 до 5 100 гривень (раніше штраф становив 1 700 гривень). Повторно групою осіб або протягом року – до 8 500 гривень. Але ці штрафи можуть бути накладені лише протягом трьох місяців із дня виявлення порушення й не пізніше ніж через рік із дня його вчинення.

Незаконний в'їзд до зони проведення антитерористичної операції вперше від 510 до 850 грн, повторно протягом року або групою осіб – від 850 до 1 190 гривень.

Якщо іноземець із порушеннями намагався потрапити на тимчасово окуповану територію або виїхати звідти, йому буде заборонено в'їзд в Україну на 3 роки. В разі порушення цієї заборони – ще на 10 років.

Контактні особи:

Ігор Дикунський, LL.M., партнер
igor.dykunskyy@DLF.ua

Дмитро Сикалюк, юрист
dmitriy.sykaluk@DLF.ua

Цей Правовий вісник містить короткий огляд поточних змін в українському законодавстві та не може розглядатись як юридична консультація. Для отримання детальнішої інформації або рекомендацій щодо конкретних питань, просимо звернутися до вказаних контактних осіб або скористатися формою зворотного зв'язку на нашому сайті.

Цей Правовий вісник є безкоштовним щомісячним електронним виданням. Якщо Ви більше не хочете його отримувати, будь ласка, надішліть короткий лист на info@DLF.ua

DLF attorneys-at-law

IQ Бізнес-центр | вул. Болсуновська, 13-15 | 01014 Київ | www.DLF.ua | info@DLF.ua
T +380 44 384 24 54 | F +380 44 384 24 55